Martin Paytok

Láska, smrt a všechno zlý

Ilustroval Lubomír Kupčík

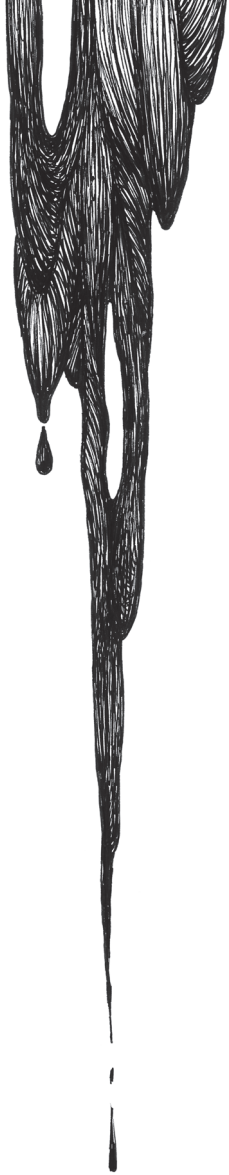

Láska, smrt a všechno zlý

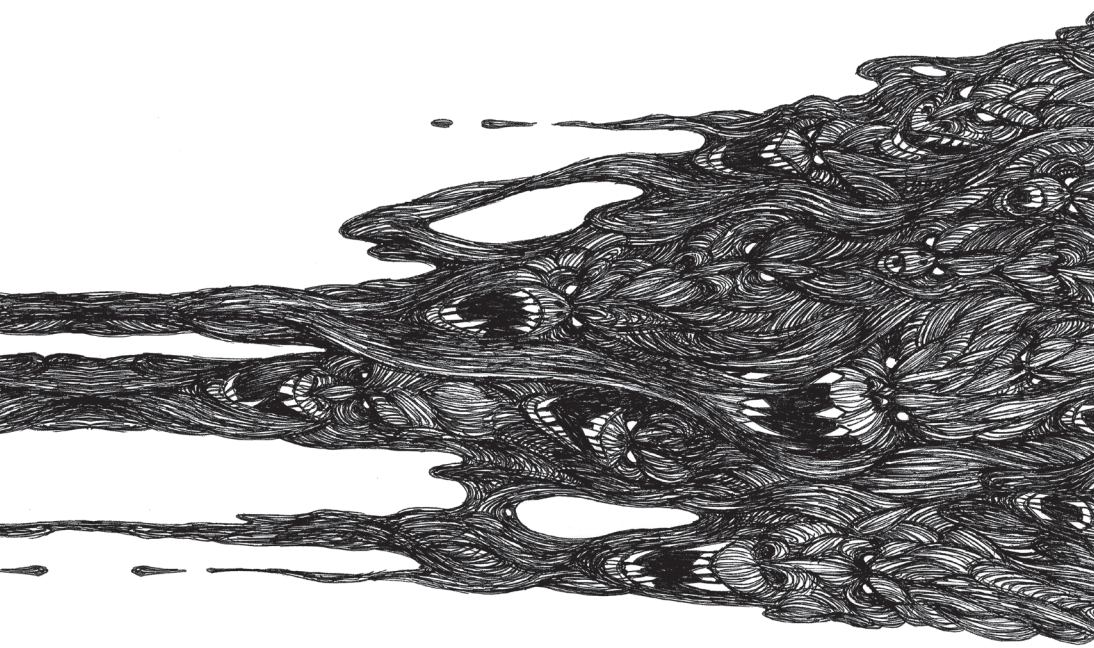

MYSTERY PRESS

2024

Martin Paytok

Láska, smrt a všechno zlý

Tato kniha je beletristické dílo. Jména, postavy, organizace, místa a události v ní uvedené jsou buď výplodem autorovy představivosti, nebo jsou použity ve fiktivním kontextu.

Tato kniha ani žádná její část nesmějí být kopírovány, zálohovány ani šířeny v jakékoli podobě a jakýmkoli způsobem bez písemného souhlasu nakladatele.

Copyright © Martin Paytok, 2024
Cover & Illustration © Lubomír Kupčík, 2024
Cover Art © Martin Stehlík, 2024
Maps © Jana Šouflová, 2024
Czech Edition © Mystery Press, Praha 2024

ISBN 978-80-7588-575-3 (pdf)

Pro Míšu, která to se
mnou nevzdává, i když jí
občas piju krev.

RODOKMEN HAVRANOVÝCH

RABENŠTEJN

přízemí

RABENŠTEJN

1. patro

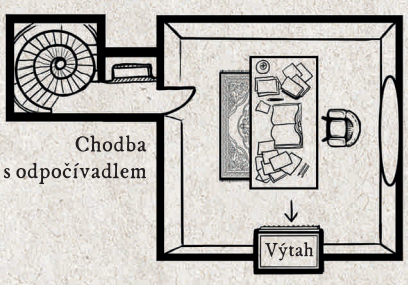

Izajášova pracovna

2. patro

„Bojíš se, viď?“ popíchla Dendu Kateřina, zatímco si upravovala čarodějnický klobouk.

„To teda ne!“ bránil se chlapec. A samozřejmě lhal.

Už jen z pohledu na schody, jejichž spodní polovina se ztrácela ve tmě, se mu svíral žaludek. Nahlas by to ale nikdy nepřiznal. Tím spíš před Kateřinou, která ze všeho nejradši hledala duchy v nejtemnějších koutech zámku a recitovala strašidelné básničky před zrcadlem.

„Tak běž,“ pobídla ho. „A nezapomeň – až ke kotli, jinak se to nepočítá. Přines mi uhlík, abych věděla, žes tam opravdu došel.“

Denda polkl a váhavě vykročil. Schody pod ním zavrzaly.

Úzkou, hrubě omítnutou chodbičkou se nesl zápach vlhké břidlice a nad hlavou se mu vlnily závoje pavučin, aspoň si však mohl být jistý, že ho žádná příšera nepopadne za nohu a neodtáhne někam, kde by ho mohla sníst.

Ne, tenhle pocit se dostavil až dole, v chladné tmě, v níž i po rozkoukání sotva rozeznával siluety dřevěných podpěr a starého nábytku. Zcela přesně rozpoznal akorát kotel, který se na něj šklebil z druhé strany.

Denda věděl, že jeho kulaté oči a znepokojivý úsměv jsou průhledy a průduchy ve dvířkách, ale stejně se ošil. Nízké vibrace, jež se od kotle šířily, vyvolávaly svědění v uších. Nějaká jeho část občas cinkla a zasyčela a chlapec sebou pokaždé trhl.

V jeho hlavě byla ta věc živou bytostí, strašidlem, které jenom předstírá nehybnost. Jakmile se k ní dostatečně přiblíží, vytrhne se ze stěny a začne ho pronásledovat, dokud se nedostane na světlo.

Pokud se k němu dostanu, opravil se.

Vozíky s uhlím stály jen o kousek vedle.

„Už jsi tam?“ zavolala shora Kateřina.

„Skoro!“ houkl na ni a sám pro sebe špitl: „Nejsi přece bábovka.“

Šel opatrně, s rukama napřaženýma jako mumie, díky čemuž se mu dařilo moc nenarážet do uskladněného haraburdí. Nakonec se protáhl mezi dvěma bednami, prolezl pod plachtou, z níž se vzneslo tolik prachu, až se z toho rozkašlal, a stanul přímo před kotlem.

Za průzory se míhaly plameny. Oblé litinové tělo jako by tlakem uvnitř pulsovalo.

Kdyby Denda začal křičet, nikdo by ho přes ten hukot neslyšel.

Aniž by spustil oči, pomalu ukročil, přidřepl si, nahmatal na zemi kus uhlí a rozběhl se zpátky.

„Mám ho!“ oznámil pod schody. „Vidíš? Nebojím se!“

„Počkej ještě,“ zarazila ho Kateřina, „vidíš tam nějaký duchy?“

„Jaký duchy?“

„Mrtvol, co v tom kotli spálili. Bejvala to kremační pec.“

„Nevymejšlej si!“

„Nevymejšlím. Rabenštejn stojí na hřbitově, ne?“

Denda se nervózně ohlédl. „Žádný duchové tu nejsou! A já jdu ven!“

Dívce se na tváři usadil zlomyslný výraz.

„Mrtví se dívaj...,“ zaskřehotala strašidelným hlasem.

„Nech toho!“ zakňoural Denda.

„... dívaj a číhaj...“

„Nestraš mě!“

„... a až se dodívaj..."

Už byl skoro nahoře. „Počkej, až to řeknu –"

„... břicho ti rozpáraj!" dokončila rychle Kateřina a v momentu, kdy se vyhoupl na poslední příčku, zabouchla dveře.

Denda do nich narazil, zvrátil se dozadu a zamával rukama, jak se pokoušel chytit rovnováhu.

Marně.

Vykřikl, nehty zaskřípaly na stěnách a –

Buch-třísk-křach!

Skutálel se zpátky dolů, do tmy, která ještě zhoustla, jak do ní přestalo pronikat denní světlo. Jeho pád ovšem nezměkčila.

Jakmile se probral z šoku, dostavila se bolest. Na čele cítil vlhko. Se zaskučením se schoulil do klubíčka. Přes slzy viděl rozmazaně. Dvou jasných bodů, úplňků vznášejících se pod stropem, si ale nemohl nevšimnout.

Tolik ho to překvapilo, že přestal brečet.

Vydrželo mu to jen do okamžiku, kdy se znenadání přiblížily a s nimi rozevřená ústa plná zubů, ostrých a nepravidelných jako střepy ve vytlučeném okně – z nichž vzápětí vyšlo ohlušující a sprškou slin doprovázené: „VRRRRRAAAAAAUUUUUU!"

Kotel si pro něj přišel.

Denda zavřeštěl – a pokračoval v tom, dokud dveře nerozrazil otec a celého usopleného ho nesevřel v náručí a nevynesl do jídelny.

Překvapivě si při pádu nic nezlomil. Na památku mu z toho dne zůstala malá jizva na čele a potřeba spát s rozsvíceným světlem. Postupně však sám sebe přesvědčil, že ve skutečnosti nic neviděl. Že se mu muselo na sítnici vypálit světlo z průhledů v kotli a v příhodný čas upustil páru narezlý ventil.

Dalších pětadvacet let se ani jemu, ani nikomu jinému na zámku nic podobného nepřihodilo.

Nebo o tom Denda alespoň nevěděl.

JEDNA

Singrovka se vynořila z vánice jako rudý přízrak z bílé noci a pomalu se sunula posledních pár metrů ke stanici.

Denda se odlepil od cihlové stěny s úzkou stříškou, pod níž se zachumlaný v bundě a s obličejem omotaným šálou nepříliš úspěšně pokoušel vzdorovat sněhovým náletům. S bušícím srdcem vyrazil přízraku vstříc.

Katohrobské nádražíčko představovala menší budova s přetopenou výdejnou jízdenek a venkovní čekárnou a čtvero kolejí, jež se napravo i nalevo slévaly v jedinou. Dlažbou ani vyvýšeným perónem nedisponovalo. Vystupovalo se rovnou na štěrk – nebo do závěje.

Vlak se zaskřípěním zastavil. Za zamlženými okny se pohnuly zastřené siluety.

Denda proskákal sněhem a pomohl průvodčí uvolnit přimrzlé dveře. Hned za ní se v chodbičce vynořila Laura. Na hlavě měla pletenou čepici, na sobě kabát, z něhož jí čouhaly jenom konečky prstů, před sebou tlačila kufr a za sebou táhla Láďu.

„Ukaž," řekl Denda, jednou rukou kufr vytáhl ven a druhou Lauře pomohl dolů, kde se zběžně objali.

Jelikož Laura měřila jenom asi metr pětašedesát, sahala mu sotva ke krku a v jeho mohutné náruči se ztratila jako pod peřinou.

„Ahoj," zamumlal jí do čepice.

„Ahoj," zamumlala mu ona do hrudi.

Denda ji pustil, otočil se zpátky k vlaku a volnou rukou zvedl z nejvyššího stupínku synovce. Ten neměřil ani metr pětašedesát. V bundě s límcem přes pusu, beranici, palčácích a s batohem na zádech vypadal v jeho objetí jako zahradní trpaslík.

Kolem prošli tři lidé, kteří mezitím vystoupili z druhé strany vagonu, minuli branku v plotě oddělujícím koleje od nádražní budovy a rozplynuli se ve vánici jako duchové minulých, předminulých a předpředminulých Vánoc.

„Tak pojďte," pokusil se Denda překřičet vítr a vyrazil stejnou cestou s kufrem a Láďou. „Ať z vás nemám sněhuláky."

Laura se ho chytila za rukáv a použila ho při zdolávání závějí jako oporu. Dendou to ani nehnulo. S očima přimhouřenýma proti živlům je dostal za roh k zaparkovanému osobáku, který po čtvrthodině čekání připomínal spíš pojízdné iglú.

„A to jsem myslel, že takovýhle zimy máme dávno za sebou," zafuněl, když všechno naložil a konečně nastoupil. Otočil klíčem v zapalování. Stěrače se zakously do neprůhledné deky na čelním skle, ventilátory se roztočily a začaly dovnitř foukat horký vzduch. Denda si stáhl šálu z oholeného obličeje, uhladil si mokrý skalp, podíval se z jednoho pasažéra na druhého a usmál se. „Jsem rád, že jste nakonec přijeli."

Laura mu to oplatila. V jejím úsměvu se však moc veselí nezračilo. „Jakej byl pohřeb?"

A jo, vlastně.

Na funus svého dědy Izajáše přes nadšení z jejího příjezdu málem zapomněl.

Pokrčil rameny. „Krátkej."

Laura zakroutila hlavou. Teď se její úsměv zdál upřímnější.

„Co?" uchechtl se Denda. „Ten starej upír pěstoval jakej takejs vztah akorát s Kateřinou, a ta se neobtěžovala přijít. Farář si odříkal svoje.

Táta vyjmenoval pár úspěchů z doby, kdy vyučoval historii na univerzitě, strčili ho do díry a šlus."

„Inu, upřímnou soustrast."

Mávl rukou a ohlédl se na Láďu, jenž si mezitím sundal rukavice a vysoukal z batohu brožovanou knihu s ohnutým hřbetem a zmačkanými rohy. „Co to čteš? A vůbec, nejseš na čtení trochu malej?"

Láďa mu ukázal obálku.

Duchové a strašidla

„Už je mi šest," zahuhlal.

„A naučil ses číst docela sám, viď?" dodala Laura.

„Fakt?" podivil se Denda. „To je skvělý! Já v tvým věku ještě neuměl ani slabikovat."

Na to Láďa nic neřekl.

„Zajímaj tě záhady?"

„Hm."

„To se máš na co těšit. Se zámkem se jich pojí hodně a děda Arnošt ti je určitě všechny s nadšením povypráví."

„Hm."

Denda povolil ruční brzdu a rozjel se po bílé silnici do bílé tmy.

Zámek stál v lesích nad Katovým Hrobem, a jelikož ty lesy rašily z kopců, nebylo lehké se tam dostat ani terénním vozem s náhonem na všechna čtyři kola, natož osobákem s motorem vzadu, jehož výroba skončila před třiceti lety. Denda ale dělal, co uměl, a přestože mu zadek auta sem tam ustřelil, pomalu se škrábal namrzlými serpentinami k cíli.

Izajáš

„Nebojte se, takhle tady vypadá celkem standardní cesta," pokusil se ujistit spolucestující, ale ani Laura, zapřená jednou rukou o přihrádku na doklady a druhou svírající držadlo nade dveřmi, ani Láďa s prsty křečovitě zaťatými do sedadla před sebou nepůsobili kdovíjak přesvědčeně.

Oba se viditelně uvolnili, až když se dostali k hřebenu, kde najeli na sice neudržovanou, avšak relativně rovnou cestu. Metelici ani nenapadlo povolit a vidět moc daleko nešlo. Láďa se vrátil ke knize.

Denda krokem projel zatáčku lemovanou stěnami sněhu sahajícími nad střechu vozu.

„Jak to zvládá?" zeptal se, aby ho slyšela jenom Laura.

„To víš, byl to těžkej rok. Nejdřív Vlasta, potom táta... Většinou moc nemluví, hodně si čte."

„A co ty?"

„Já si status mladý vdovy samozřejmě nemůžu vynachválit."

Denda zakoulel očima. „Měli jste zůstat tady, s rodinou."

„Zapomněl jsi, že jsme s Vlastou žili na hromádce?"

„To z vás nedělá rodinu o nic míň."

Laura se ušklíbla. „To je tvůj názor – a jak by ti vysvětlili někteří tví drazí příbuzní, je to názor špatnej."

Denda se připravoval oponovat, ale z vánice se před nimi vyloupla kovová brána, jejíž jedno křídlo sebou ve vichru mlátilo ze strany na stranu, a on se místo toho musel soustředit na zastavení auta.

Omotal se šálou a otevřel dveře, čímž efektivně vyvětral všechno teplo. Venku se mu do tváří zařízly žiletky mrazu.

Brána kovaná do tvaru lomeného oblouku měřila ke třem metrům a její příčky propletené spirálovitými ornamenty a nahoře zakončené ostrými špičkami dělila vzdálenost široká akorát, aby se jimi protáhla drobná zvěř, ale ani náhodou člověk.

Denda popadl uvolněné křídlo a medvědíma rukama ho zarazil do návěje u kamenné zdi. Motor osobáku mu předl za zády a halogeny malovaly bezbarvý den na žluto. Na protilehlém křídle chrastil řetěz s obrovským visacím zámkem.

Denda se nasoukal zpátky za volant. „Tady jsem si cestu předtím posypal popelem, takže to snad půjde líp."

Popel nepopel, chumelenice se postarala o to, aby to lépe nešlo, a dojet k zámku jim zabralo ještě skoro deset minut. Zahradu rozkládající se na několika okolních hektarech stejně jako všechno ostatní pokrývala bílá přikrývka, ze které tu a tam trčela zmítající se nezřetelná silueta smrku, jedle nebo jiného jehličnanu a mnohem častěji...

„Hřbitov!" vyhrkl Láďa, přetřel dlaní zamlžené okýnko a přilepil obličej na sklo.

Náhrobky se neuspořádaně táhly prakticky hned ode zdi a zvenku by se klidně mohlo zdát, že celý areál není ničím jiným než velmi nedostupným a neudržovaným krchovem. Drolící se kamenné desky s nečitelnými letopočty čouhaly ze sněhu vedle křivých křížů a mezi nimi se káceli andělé s ulámanými křídly.

„Straší tam?"

„To se vsaď," zasmál se Denda. „Divil bych se, kdybys o tom něco nenašel v tý svý knize. Radši tam nechoď, nebo se propadneš za nějakým kostlivcem."

Láďa začal listovat atlasem duchů. Brzy nato se natolik přiblížili k cíli, že ani vytrvalá bouře nedokázala nadále maskovat vysokou stavbu zbudovanou v místech, kde mohly zbloudilce snadno a bez nároku na vrácení pohltit lesy a zima.

Zámek představovala dvoupatrová budova působící, jako by ve skutečnosti byla několika stavbami srostlými dohromady. Průčelí tvořily schody se zdobeným klandrem, vedoucí k arkádovité verandě s mohutnými dřevěnými dveřmi vsazenými do kamenného portálu, arkýřovitá okna a rozfázovaná špičatá střecha, z níž vystupovaly ještě špičatější věžičky. Na té nejvyšší se ve větru s vrzáním otáčela korouhev a zpod okraje stříšek se šklebili skřeti, démoni a jiná monstra. Zleva k domu přiléhal skleník, jehož hrany tvořily chapadlovité fiály, a pravý roh oblézaly hadovité větve břečťanu. Pohled ale nejvíce přitahovalo něco jiného.

Ze druhého patra totiž jako rudé oko svítila rozeta o průměru alespoň tří metrů, propletená kovovými pruty tvořícími obrazce nebeské geometrie.

„Myslela jsem, že to má bejt zámek," poznamenala Laura, „ne viktoriánská vila."

„Jo, no," řekl Denda. „Prapradědeček si kdysi zajel na dva měsíce do Irska a takhle to dopadlo. Jenom to označení zůstalo." Zastavil a vypnul motor. „Každopádně vítejte na Rabenštejně. Vítejte doma."

DVĚ

„Tady se přede mnou schováváš," konstatovala úsečně Johana od vchodu a vydala se přes salónek. V rázném kroku ji limitovala upnutá sukně černých šatů, ale podpatky stejně barevných bot na parketách přesto klapaly s kadencí psacího stroje. Na hlavě jí poskakoval neméně černý fascinátor.

Salónek tvořil spojnici mezi halou, jídelnou a knihovnou. Před hořícím krbem v něm proti sobě stálo pár kusů nábytku a přímo nad ním visel portrét Arnoštova otce Izajáše Havrana v nadživotní velikosti. Zbytek stěn též pokrývaly obrazy. Lidé, stavby, příroda, zvěř – žádný ovšem nedosahoval rozměrů a drahocennosti toho prvního.

„Potřeboval jsem jenom chvilku na truchlení," pronesl Arnošt zapuštěný v jednom z ušáků. Pak sklouzl pohledem k morzakoru, který držel v rukou, a urychleně jej nacpal do škvíry v polstrování.

Johana se mu opřela o rameno, knihu z křesla vydolovala a odložila ji na krbovou římsu. „Protože jsi starýho pána tak strašně miloval."

„Je fakt, že společnýho jsme toho moc neměli."

Johana vzhlédla k portrétu. „Díky Bohu za ty dary."

Spojení „nadživotní velikost“ vystihovalo obraz i patriarchu samotného, alespoň co se obvodu pasu týkalo. Izajáš však svou konfekční velikost nesl důstojně a s hustými bílými vlasy, tvrdým pohledem, precizně zastřiženým plnovousem, kvádrem na míru a cylindrem v klíně působil rozhodně a elegantně.

Arnošt se stěží mohl vydávat za hubeného – vedle asketické choti už vůbec ne –, jinak se nedalo říct, že by ovoce padlo blízko od stromu. Z vlasů mu zbývala šedivá podkova a tam, kde na to nestačily kulaté brýle s tenkými obroučkami, umocňoval kulatost jeho obličeje úměrně šedivý knír. Ani v případě kostkovaného, nakřivo připnutého motýlku se nedalo zrovna mluvit o eleganci. Předkovi mohl konkurovat jedině očima tmavýma jako dvě studny. Nezračilo se v nich ale nic z Izajášovy zachmuřenosti. Byly živé a laskavé.

„Vlastně se cejtím špatně, že se mi to truchlení nedaří,“ poznamenal. „Pořád to byl můj táta.“

A odváděl v tomhle ohledu fakt skvělou práci, pomyslela si uštěpačně Johana.

„Víš, co by dělal, kdyby žil?“ rozhodila rukama. „Seděl by nad nějakou ohromnou bichlí v černejch deskách a ignoroval tě, jako když jsme se tady stavili posledně. A jako to ostatně dělal pokaždý, ať už se tu stavil kdokoliv.“

„Posledně mě neignoroval, řešili jsme něco ohledně pozemků,“ poznamenal napůl nepřítomně Arnošt. „Kdyby mě napadlo, že se přihodí tohle, další návštěvu bych neodkládal.“

„A teď by ses tu přede mnou schovával úplně stejně,“ odmávla to Johana. „Ale proto jsem tě nehledala. Přišla jsem ti říct, že už je tady.“

„Kdo?“

„Tvůj vnuk.“

„Sám?“

„S matkou, samozřejmě.“

Arnošt se vysoukal z křesla. „Buď na ni hodná, nemá to jednoduchý.“

„To ani my," odsekla Johana a natáhla k němu ruce, aby mu upravila motýlek. Arnošt jednu chytil, na hřbetu ji políbil a stiskl jí prsty.

„Dobře, dobře. Pokud si nezačne ona, nebudu si začínat ani já."

„Mrtvá nevěsta přichází," utrousila Laura.

Zaparkovali vedle bílé dodávky s nápisem *Starožitnosti Havran* a telefonním číslem na boku. V řadě s ní stálo ještě stříbrné kombi a třídveřový teréňák. Vchod se nalézal jen pár metrů odtamtud, ovšem do zuřící metelice se nikomu nechtělo.

Po chvíli se na verandě zjevil stárnoucí elegán s ustupujícími vlasy na hlavě a dokonale padnoucím oblekem na rachitickém těle. Že by jim ale vyrazil naproti, to ne.

Denda, Laura i Láďa se obalili všemi dostupnými vrstvami, opustili vůz a se zastávkou u kufru se muži vydali vstříc. Než doklopýtali ke vchodu, vypadali jako tři sněhuláci.

„Nenapadlo vás, že byste nám s tím zavazadlem moh pomoct, pane Kašpare?" pokáral Izajášova letitého komorníka mezi výdechy Denda.

„To mě náhodou napadlo," odvětil suše Kašpar. „Ale nakolik jsem zaměstnancem zesnulého pana Havrana a nikoliv vaším, nebudete mi snad mít za zlé, že jsem se rozhodl nevystavovat panujícímu nečasu víc, než bych musel."

„Dá se ovšem předpokládat, že se stanete zaměstnancem dědice zámku, ne? V tom případě bych doporučoval nesnižovat standardy."

„Rozpečetění závěti proběhne až zítra. Zámek klidně může připadnout církvi, a jak bych k tomu potom přišel?"

„Jste úslužnost sama, pane Kašpare."

„Je to má nejlepší vlastnost, mladý pane Havrane." Ustoupil stranou, aby se kolem něj mohli protáhnout do domu. „Račte."

Výbavu předsíně představovalo několik věšáků a ohromná skříň, vše rozestavěné podél zdí oblepených zašlou tapetou. Na věšácích

visely bundy a kabáty, jež sebou ve větru zamrskaly jako křídla vyplašených netopýrů.

Komorník se opřel do dveří a zabouchl je. Ozvěna se rozlehla úzkou, v šeru utopenou galerií směřující doleva ke skleníku. Z haly oddělené od předsíně třemi schůdky ji doplnily přibližující se hlasy a staccato podpatků.

Mrtvá nevěsta se ze stínů vyloupla vzápětí i s manželem a Denda stiskl Lauře předloktí. „Zkus ji zbytečně neprovokovat."

Lauře se svíraly vnitřnosti už jen z tónu Johanina hlasu, ale neplánovala jít hned do otevřeného konfliktu.

„Pokud si nezačne ona...," řekla, sundala si čepici a bundu a přidřepla k Láďovi, aby z teplého oblečení vysvobodila i jeho.

„To je dost!" Arnošt se k nim vrhl s takovou vervou, že se málem zřítil ze schodů.

Laura pozdravila a podala mu ruku. Arnošt si ji za ni přitáhl a sevřel ji v objetí natolik silném, že z ní vymáčklo vzduch.

„Doufám, že se držíte," zašeptal jí do ucha.

„Snažíme se," odvětila.

Arnošt jí stiskl rameno a obrátil se k Láďovi. „Jak se má moje nejoblíbenější – a jediné –," věnoval Dendovi významný pohled, „vnouče?"

Láďa si k hrudi přitiskl knihu. „Dobře."

„Výborně!" Arnošt se sklonil a vymáčkl vzduch i z něj.

Laura mezitím zvedla zrak k Johaně, jež zůstala stát nad schody. „Paní Havranová."

Pronést to slušně ji stálo nemalou porci sebezapření.

„Lauro," zazněla ledová odpověď. „Docela vám to trvalo."

Denda si skopl kanady a přezul se do pantoflí s gumovou podrážkou. „Venku nejsou zrovna nejlepší podmínky na projížďku, matko."

„Všimla jsem si. Laskavě se nade mě nepovyšuj."

„Na to tady má patent někdo jinej," utrousila tiše vzdor svému nedávnému předsevzetí Laura.

„A neříkej mi ‚matko'."

„Jak ti mám říkat? ‚Roditelko'?"

„Co kdybychom tyhle dva nechali ubytovat se?“ ozval se Arnošt. „Pane Kašpare, můžu vás poprosit, ukázal byste jim jejich pokoj?“

Komorník blahosklonně svolil a napřáhl ruku ke schodům. „Prosím.“

Láďa vzhlédl k Arnoštovi. „Strejda říkal, že mi povíš o zámeckejch záhadách.“

Laura ho postrčila před sebe. „Teď pojď. S dědou si popovídáte pozdějc.“

Denda se díval, jak šplhají do schodů, zastavují u Johany a ta štípe Láďu do tváře. Kašpar se s kufrem pochopitelně neobtěžoval. Sebral ho tedy sám a vyrazil za nimi. „Abyste se nepřetrh.“

Komorník se ani neohlédl.

Arnošt počkal, až zmizí z dohledu, a unaveně pohlédl na Johanu. „Když už nerýpeš do Laury, tak musíš do Zdeňka?“

„Začal si sám,“ odsekla. „A nemysli si, že jsem přeslechla tu její poznámku.“

„Udělalo by mi radost, kdyby se aspoň na jedný sešlosti mohla celá rodina nesežrat.“

„Tak to vyřiď jim. Snad nejsi natolik naivní, aby sis myslel, že je tady někdo proto, aby viděl zbytek rodiny,“ otočila se na podpatku a odešla.

Hranatou halu, z níž se nalevo zvedaly schody do patra, osvětlovalo jen několik starých lamp. Oprýskané stěny až na místo, kde visely kukačkové hodiny, zakrývaly závěsy a v krátkém koridoru vedoucím do salónku zela temná obdélníková díra o výšce dospělého muže, přehrazená skládací mříží. Vpravo od ní trčel z kovového panelu vyviklaný knoflík.

„Co to je?“ zeptal se Láďa.

„Vejtah,“ odpověděl zezadu Denda. „Starej pán se prožral až k nemocnejm kloubům, a jelikož měl pracovnu nahoře, nezbylo mu než si ho sem nechat nainstalovat.“

Láďa k němu popošel a natáhl se. „Můžeme se svízt?“ Knoflík cvakl, jinak se nestalo vůbec nic.

„Promiň, špunte, už dlouho nefunguje. Holt budeme muset po svejch.“

Za hlasitého dunění, skřípání a funění se přes dvě odpočívadla vyškrábali do patra postaru. Schody končily před dalším zamčeným vstupem do výtahové šachty. Kdyby pokračovali kolem ní, dostali by se do nepoužívané studovny. Komorník je však odnavigoval doleva, do dlouhé chodby lemované po každé straně trojicí dveří a asi milionem obrazů.

Pokoj dýchal studenou prázdnotou místnosti, ve které nikdo dlouhodobě nežije a která není vybavena ústředním topením, ale zařízený byl vkusně. V rohu stála litinová kamna a košík se dřevem, u levé zdi starobylý psací stůl a bytelná skříň, u protější čerstvě povlečená postel.

„Koupelna je na konci chodby,“ oznámil Kašpar.

„Díky, to bude všechno,“ prohodil přes rameno Denda, zatímco skládal kufr vedle postele.

„Jé, my se máme,“ odvětil komorník a zmizel v útrobách domu.

„Není to moc příjemnej chlap,“ poznamenala Laura.

„To ne,“ přikývl Denda. „Nevím, proč ho tu starej pán trpěl. Vlastní rodinu nesnes, zbylýho personálu se zbavil, ale kašpar Kašpar je tu furt.“

„Co se tvý rodiny týče, laťka není moc vysoko. Třeba jim to fungovalo právě proto, že na sebe mohli bejt nepříjemný vzájemně.“

„Eh,“ udělal Denda. „Potřebujete ještě něco? Kamna si zprovozníte?“

„My se o sebe postaráme.“

„Já vím, že jo,“ pousmál se a vyšel dveřmi na chodbu.

O pět minut později už v kamnech praskalo a místnost pomalu zaplňovalo teplo. Kdyby nehrozilo nenadálé střetnutí s příbuznými, možná by se Laura dokázala i uvolnit.

Pověsila do skříně oblečení, co si s sebou přivezli, a vyskládala na stůl mýdlo a kartáčky na zuby.

Láďa v mezičase vyšplhal na postel, opřel se o zdobené čelo a zase se začetl do knihy.

Přisedla si k němu. „Nemáš hlad?"

„Ne," řekl, aniž by odlepil zrak od stránky.

„Žízeň?"

„Ne."

„Chceš jít za dědou?"

„Taky ne."

Laura ho políbila do vlasů. „Neboj, nezůstanem tady dlouho."

„Mně se tady líbí. Je to tu strašidelný."

„Dobře," řekla. Poté se zamračila. „Necejtíš kouř?"

Láďa začichal. „Hm."

Laura šla zkontrolovat kamna. Nezdálo se, že by netáhla. A nakonec to, co cítili, ani tolik neštípalo v nose jako dým z páleného dřeva, spíš škrábalo v krku.

Rozhlédla se po pokoji. V rohu u stropu objevila na každé straně kovovou mřížku s pěti podélnými otvory.

„Ach jo."

Pootevřela okno, aby cigaretový kouř vyvětrala, ale aby zároveň nepřišli o všechno teplo, a vrátila se za Láďou do postele. „Očekává se od nás, že se půjdeme socializovat."

„Můžu ještě jednu kapitolu?"

„To víš, že jo."

Jak tam seděli v tichu přerušovaném pouze otáčením stránek, pronikla k nim ze sousedního pokoje kromě tabákových zplodin i tlumená konverzace.

„... nemusela sundávat ten krucifix," uzavíral zrovna větu rázný, chraplavý ženský hlas.

Evelína

„Žádnej krucifix jsem nesundala," odporoval mu hlas sice rovněž ženský, avšak jemný a dle tónu vybavený svatou trpělivostí.

„Někdo ho sundat musel," pokračoval chraplák.

„Ergo to musela bejt tvoje čarodějná sestra, viď?"

Laura zvedla oči k překladu nade dveřmi. I z jejich pokoje krucifix někdo odnesl. Tam, kde původně visel, po něm zůstala jenom světlá silueta.

„Nejseš čarodějnice," řekla otráveně Ráchel.

Stála u okna s napůl roztaženými závěsy a hleděla do zahrady zahalené clonou běloby sypající se z nebe. Ve skleněných tabulkách se jako kvartet levitujících přízraků odrážel její pohublý obličej a prohlížel si ji zpátky. Z prstů jedné ruky jí visel růženec, ve druhé držela kouřící cigaretu.

„To je na jeptišku docela překvapivej závěr," podotkla Evelína sedící v jednom z křesel a vykládající si karty na kulatý stolek. Oproti sestře působila pokud ne bohatě, tak aspoň okázale. Husté vlasy měla sepnuté zdobeným skřipcem a na krku a předloktí tolik talismanů a náramků, co unesly. „Až se skoro bojím, jestli ne ukvapenej."

„Sarkasmus ti nesluší. A přece nevěříš, že to doopravdy funguje."

Evelína se na ni podívala a pokrčila rameny.

Ráchel rozhodila rukama. „Není to magie. Je to mentalismus, sugesce nebo podobnej podvod. Hádání a psychologie." Potáhla z cigarety. „Proti Bohu je to stejně."

„Nechápu, proč mě musíš neustále urážet. Já se s tebou o tom, v co věříš, nehádám. Zato musím neustále poslouchat, že moje schopnosti, ve který mimochodem věří i kupa jinejch lidí, co mi za mý služby platěj, jsou blbost."

„Lidi platěj za různý věci. To ještě neznamená, že je něco z toho skutečný."

„Třeba odpustky."

„Za odpustky se dávno neplatí. A neřekla jsem, že je to blbost. Řekla jsem, že se rouháš."

„Asi jako ty, když ses nechala tím mladým farářem píglovat přímo na –"

Ne že by Evelína nechtěla pokračovat, ale sestřin mrazivý pohled ji zastavil.

„Radši se dobře podívej, co ti říkaj ty tvoje karty," vypálila úsečně Ráchel. „A jestli ti neříkaj, že bys měla zmlknout, dobře ti radím, aby ses koukla znova." Zapálila si novou cigaretu rovnou od dohořívající a špaček odhodila do popelníku.

Evelína pokračovala ve vykládání událostí budoucích. „Ten krucifix jsem každopádně nesundala."

„Mně to může bejt vlastně jedno, já mám růženec." Ráchel zachřestila korálky. „Nicméně..."

Evelína ji nevnímala. Konsternovaně zírala na stůl. To, co viděla, se jí vůbec nelíbilo. Až po nějaké době odtrhla zrak od série obrázků. „Cože?"

Ráchel zakroutila hlavou. „Co ochrání tebe, to teda nevím."

Lauře se za nimi moc nechtělo. Evelínu měla ráda, Ráchel...

Kdyby šlo jen o ni, kouř by radši přetrpěla, ale vzhledem k tomu, že takhle ho dýchal i Láďa, potlačila nervozitu, zaklepala na dveře a pootevřela je.

„Ahoj Evelínko."

„Lauro!" Evelína vyskočila na nohy. „Neviděla jsem tě od Vlastova..." Nadšení z jejího hlasu s každým slovem vyprchávalo.

„No jo," mlaskla Laura.

„A hele, koho nám čerti přinesli," utrousila Ráchel. Cigaretový kouř se pokojem převaloval jako namodralá mlha.

„Ráchel." Laura se na ni zkusila usmát. Vyšla jí z toho jen křivá grimasa. „Pořád jsi to s klášterem nevzdala?"

Jeptiška si uhladila hábit. „Z kláštera jsem dávno vypadla, tohle nosím kvůli šmrncovnímu střihu."

„Oukej..." Laura přesunula pozornost na druhou sestru. „A co ty, Evelínko, pořád věštíš?"

Evelína přikývla. „Zrovna jsem vyvěštila zlý znamení."

„A hned nato jsi vešla ty," pravila Ráchel.

Evelína se zamyslela. „Nic si z toho nedělej, třeba něco zlýho teprve potká tebe. Nebo někoho jinýho!"

Laura si odkašlala.

„Můžu vás poprosit? Naše pokoje jsou spojený větrací šachtou. Kdybyste mohly... kdyby vám nevadilo..."

Evelína si zakryla ústa dlaní. „Promiň, to nás nenapadlo!"

„O čem to mluví?" zamračila se Ráchel.

Evelína se k ní otočila a šeptem, jako by ji vedle stojící Laura nemohla slyšet, pronesla: „Laura nás žádá, jestli bychom nemohly chodit kouřit jinam."

„Jako kam?"

Laura přešlápla. „Celou tuhle stranu patra obklopuje terasa."

„Vidíš," podpořila ji Evelína. „Můžeme kouřit venku, nebo chodit do salónku."

Ráchel zakoulela očima, ale cigaretu zadusila.

„Děkuju," řekla Laura a chystala se k odchodu. Ještě předtím však zaznamenala Ráchelinu poznámku.

„... komandovat ve vlastním domě."

Otočila se na patě. To, že byla ochotná v tichosti trpět, neznamenalo, že se nechá shazovat od zatrpklé fúrie, která ještě ve čtyřiceti visela na cecku své rodiny.

Obešla překvapenou Evelínu a dorázovala k překvapené jeptišce. „Já vím, že jsme se nikdy moc nemusely, ale co máš se mnou, sakra, za problém?!"

Nyní pro změnu ztvrdly rysy Ráchel.

„Vlastimil," vyslovila chladně. „Můj mrtvej bratr je ten problém."

„Ráchel –," ozvala se Evelína. Jeptiška ji umlčela zvednutou rukou.

„Mrtvej bratr, kterej by mrtvej nebyl, kdyby ses obtěžovala plnit svý povinnosti a neházela je na jiný."

Laura zatnula pěsti, až se jí nehty zaryly do dlaní.

„Ráchel!" Evelína se vecpala mezi ně. „To už přeháníš, nezdá se ti?!"

„A nemám snad pravdu?!"

Laura ji probodla pohledem ostřejším než čerstvě nabroušená břitva. „Já jsem Vlastu milovala. A zrovna ty nemáš co moralizovat."

Ráchel se uchechtla. „Jsem jeptiška."

„Seš stejnej pokrytec jako tvoje matka."

Vzájemně se měřily, dokud Ráchel znovu nenašla slova. „Přála bych si, abys za tím volantem tenkrát seděla ty."

„To jsme dvě!" odsekla Laura a znovu zamířila pryč, tentokrát úspěšně. Dveře za ní práskly, až to zatřáslo okenními tabulemi.

TŘI

„Začínám bejt jako na trní," poznamenala Matylda, elegantní bruneta kolem pětapadesáti v tmavě modrém sáčku a sukni nad kolena, s vlasy v drdolu a nosem, jímž by ve chvilce nepozornosti mohla někomu vypíchnout oko. „Už jsme tady skoro šest hodin, a ještě se nic nesemlelo."

Felix, vysoký hubeňour v zelené uniformě, s hlubokými vráskami v obličeji a krátkým sestřihem na hlavě, ji poplácal po stehně. Soudě dle černé klapky, jemu už oko ve chvilce nepozornosti opravdu vypíchla. „Všichni se sjeli kvůli pohřbu, třeba se pro jednou budou chovat slušně."

Seděli spolu na kanapi, jediném kusu nábytku, jímž se jejich ložnice lišila od ostatních, a na stolku před nimi stály dva šálky horkého čaje.

Matylda svému choti věnovala pohled. „Kolik let jsme spolu, sedmatřicet?"

„Osmatřicet."

„Osmatřicet. A na kolika sešlostech jsi za tu dobu viděl tohle panoptikum chovat se slušně?"

Na to Felix neřekl nic.

„Vidíš." Matylda se natáhla pro hrneček. „Tolik Havranů pod jednou střechou se dřív nebo pozdějc nutně musí obrátit v pěknej bordel. Obvykle dřív. A teď tu do toho ještě máme dědický řízení. Tohle bude za hranicí bordelu. Bude to absolutní krveprolití." Usrkla čaje. „A víš, co je na tom nejhorší? Že zrovna my nic dědit nepotřebujem, a stejně jsme tady. Nejsme o nic lepší."

„Arnošt je docela v balíku. A stejně tady je."

„Jenže Arnošt je Izajášův jedinej přímej potomek."

„Jednu noc to přežijem. Nakonec budeš ráda, že jsem tě přesvědčil sem jet, uvidíš."

„Tím bych si nebyla moc jistá."

„Aspoň je tady Arnošt a Denda. Ty máš ráda, ne?"

„Myslím, že je máš rád hlavně ty," odvětila Matylda. „Ale jo, tyhle dva jo. Pokud se zrovna na můj úkor neevakuujete ze společnosti, abyste oslavili Johaninu šedesátku v úplně jiným podniku."

„Dva roky, a pořád to mám na talíři... Maj rádi moje válečný historky a –"

„A ty je trochu moc rád vykládáš na to, žes válku neviděl ani dalekohledem, viď?"

Felix se zašklebil. „Naštěstí můžeš bejt v klidu, tady se můžeme evakuovat leda do iglú, a to bychom si nejdřív museli nějaký postavit."

„Víš, že by mě ani nepřekvapilo, kdybych zrovna vás tři viděla, jak se o to snažíte?" Matylda dopila čaj a šálek zacinkal na podšálku. „Asi si půjdu dát sprchu, ať se můžu v klidu připravit na večeři. Půjdeš se mnou?"

Felix sklouzl pohledem k uniformě. „Myslím, že jsem na večeři připravenej dostatečně."

„Napadlo mě, jestli by ses třeba nechtěl převlíknout do něčeho pohodlnějšího."

„Uniforma je moje zbroj."

„A před čím tě chrání, před sex appealem?"

„Myslel jsem, že se ti v uniformě líbím. Že ti v ní přijdu... přitažlivej."

Matylda se k němu sklonila a políbila ho na čelo. „Možná před třiceti lety a jedním vypíchnutým okem, zlato. Dneska v ní vypadáš jako záporák ze špionážky."

„Pch." Felix zkřížil ruce na prsou.

„Pch," zapitvořila se Matylda a pohladila ho po hlavě. „Neboj, já mám ošklivý věci ráda." Znovu ho políbila a vydala se pryč.

„Udusím tě polštářem!" zavolal za ní.

Poslala mu přes rameno vzdušný polibek a vyklouzla na chodbu.

Udělala sotva dva kroky ke koupelně, když si uvědomila, že slyší vzlykání.

Zavřela oči a zhluboka se nadechla.

Lidé z portrétů na stěnách ji sledovali jako obecenstvo v divadle, ale žádný nepohnul ústy, aby se k tomu vyjádřil.

Kuchyně byla dost velká, aby se v ní v případě nouze vyspalo dalších šestadvacet hostů, a i tak by tam možná zbylo místo. Přímo uprostřed jí dominovala dvojice k sobě přiražených jídelních stolů, které vynahrazovaly absenci linky. Nad nimi na dřevěném rámu visely hrnce, pánvičky, nože a jiné omšelé náčiní. Prostor podél zdí okupoval hluboký – a notně rezavý – dřez s odkapávačem, regály s potravinami a nádobím a kachlová pec s plotýnkami pokrytými skvrnami a popelem, jež snad kdysi bývaly jídlem.

Šlo to tam cítit kořenovou zeleninou, sazemi a saponátem a panovala by tam zima, i kdyby odsud nevedly kovové dveře do mrazáku. Ten působil dojmem, že v něm nejspíš visí kusy těl, která v kuchyni nejdřív naporcovali.

Denda se s cinkající dřevěnou přepravkou obsahující překvapení na večer vydal přímo k nim a levačkou uchopil kliku. Než se mu s nimi podařilo pohnout, vyžádalo si to dvě pořádná zalomcování, a ani když v zámku konečně cvaklo, nepoddaly se snadno. Otevřel je asi na deset patnáct centimetrů a panty se zasekly. Odložil tedy

bedýnku a vzal za ně oběma rukama. Se skřípěním je zvládl poodtáhnout ještě o pár čísel, leč rozhodně ne natolik, aby se vzniklou mezerou protáhl. Zkusil je zase zavřít, ale odmítaly se hnout i na druhou stranu.

„To je krám," utrousil a opřel se o stůl.

Nějakou dobu tam stál a zvažoval, jestli poprosí Kašpara, nebo jestli si má mazání jít hledat sám, a vyšlo mu z toho, že i pokud zvolí první možnost, záhy skončí u druhé.

Čímž pádem si můžu rovnou ušetřit čas.

„Ty se zatím půjdeš chladit na verandu," oznámil bedýnce a –

Panty za jeho zády zavrzaly.

Denda sebou trhl, až na sebe málem vyklopil její obsah, a prudce se otočil.

Oproti očekávání se dveře neotevíraly samy, nýbrž s přičiněním někoho jiného. Konkrétně Arnošta.

„Je na to grif," oznámil Dendovi.

„Pro Kristovy rány! Málem jsem z tebe dostal infarkt."

„Špatný svědomí?"

„Ještě ne, ale přepadni mě zase v místě, kde to vypadá, jako že tam mizej důkazy o lidský existenci, a možná ho špatný mít začnu – jelikož se proviním otcovraždou."

Arnošt ho obešel. „Promiň. Potřebuju s tebou o něčem... sakrafix, chlape, že máš sílu, to jsem věděl, ale takovouhle? Div, žes to neurval." Zapřel se do kovového křídla ramenem, a to se mu bez většího odporu poddalo. „Musíš jít proti pantům."

Denda něco zamumlal a zvedl bedýnku. „O čem jsi chtěl mluvit?"

„O mámě."

Podlouhlou místnost osvětlovala žárovka s krytem z tlustého plastu a její sterilní světlo se odráželo v námraze pokrývající stěny. Na policích nainstalovaných podél jedné z nich ležely krabičky s polotovary a jiné potraviny zabalené v igelitu. Na hácích nainstalovaných podél stěny protější visely kusy zmrzlého masa. Jestli lidského, nebo ne, Denda nedokázal rozeznat.

„Neměl bys ji provokovat, víš, jaká je," navázal Arnošt.

Denda zasunul bedýnku na polici vedle mražené zeleniny, která vypadala, že zažila ještě císaře pána. „No jo."

„Podívej, já tě nepřišel kárat. Jenom nechci, aby se nám tady zase začaly nabalovat konflikty, dokud se z toho nestane druhá první světová."

Denda prošel zpátky do kuchyně. „Myslím, že druhý první světový se říká prostě druhá světová."

„To je přesně ten druh poznámky, co k tomu nabalování vede," ušklíbl se Arnošt a zavřel mrazák. „Je mi jasný, že Laura zrovna teď nejspíš nemá moc filtr, bylo by ovšem dobrý, kdyby si na to mohla dát pozor i ona."

„Máma to slyšela?"

„A dovedeš si představit její nadšení."

„Přece po Lauře nikdo nemůže chtít, aby..."

„Netruchlí jenom ona. Vlastu jsme ztratili všichni."

Denda se kousl do rtu a potřásl hlavou. „Uvědomuješ si, co máma dělá, že jo? Že kolem sebe šťouchá klackem, dokud jí to někdo nevrátí, a pak začne řvát, proč je na ni ošklivej. Do Laury šila vždycky. Teď po ní půjde dvojnásob."

„V tom máš pravdu," přiznal Arnošt. „Každopádně to ale nic nemění na tom, s čím jsem za tebou přišel. A že jsme u toho, na Lauru bys zase neměl tak koukat."

„Jak koukat?"

„Tak, jak na ni koukáš. Na tom, že ji máš rád, není nic špatnýho. Jen si dej pozor, aby se z toho nestalo něco jinýho. Protože kdyby se z toho něco jinýho stalo, nejenže by se to vrcholně nehodilo. Především ti můžu garantovat, že by tě to dost bolelo. A zbytečně."

S tím tam nechal Dendu stát a odšoural se, odkud přišel, jako by tam nikdy ani nebyl.

Laura seděla na kraji postele a v prstech muchlala látkový kapesník. „Nevím, jestli je dobrej nápad nechat ho tady potulovat bez dozoru. Obvykle si najde kout, kam může zalízt s knížkou, ale stejně."

Do oken jako neviditelné beranidlo narážela vichřice. Sněhové vločky už šlo vidět hůř. Svět mimo zámek rychle zahaloval plášť tmy.

Matylda, která se nakonec rozhodla sprchu odložit na později a místo toho se pozvala k Lauře, postavila na kamna konvici, sedla si vedle ní a pohladila ji po zádech. „Jen ho nech průzkumničit. Jako malí jsme se tu toulali furt. Navíc je barák plnej lidí."

„Ale –"

„Ale nic. Nejdřív mi všechno pověz."

Laura se pokusila usmát. Moc to nefungovalo.

„Ztratila jsem nervy. Pět minut jsem se odhodlávala zaklepat a potom tohle."

„Držíš v sobě spoustu věcí. Ať chceš, nebo ne, něco z toho občas musí ven. A občas tě za hranu dotlačí to nejmenší."

„Třeba bezohledná jeptiška?"

„Především ta," potvrdila Matylda.

Laura se zahleděla do podlahy. „Nejhorší je, že jí to vlastně ani nemám za zlý."

„Já jo. Jen co tady skončíme, půjdu jí to vytmavit."

„V tom případě se připrav, že to budeš vytmavovat víc lidem."

„Johana taky?"

„Znáš ten její tón. Člověk jenom čeká, kdy se gilotina uvolní."

„Nenech se zdeptat. Na svůj díl dědictví máte stejnej nárok jako ona."

Laura pokrčila rameny. „Láďa jo, já se jenom vezu. To je nejspíš to, s čím má problém."

„Tím to není. Nikdy tě nekontrolovala. Jelikož jste se s Vlastou nevzali, nemohla tě vpresovat do rodinnejch hovadin. A po tý nehodě jsi jí odstěhovala ze zóny vlivu i vnuka. Prostě ji docela obyčejně sereš."

Z konvice se s pištěním vyvalila pára. Matylda vstala, vzala z poličky nad stolem dva šálky a dva pytlíčky s čajem a zalila je vařící vodou. Místností se rozlila sladká vůně hořkých bylinek.